

**V delavske svete
volimo najboljše delavce,
zavedne graditelje socializma,
najbolj predane interesom
DELOVNEGA LJUDSTVA!**

Na velikem zborovanju v Izoli je prišla do izraza odločnost našega ljudstva, da vztrajno stopa po že začrtani poti

Naše ljudstvo se je že med NOB odločilo za Jugoslavijo in tudi danes vztraja neomajno in enotno pri svoji odločitvi

Zborovanja se je udeležilo 25.000 delavcev, združnikov, delovnih kmetov in ostalega prebivalstva. - Govorili so tovariši: Beltram, Gorjan in Medica

ISOLA, 17. MARCA
Se ni bila deseta ura zjutraj, ko so že prvi slavnostno okrašeni kamioni začeli prihajati iz Buščin. Ljudje s transparenti, grafiki in parolami so se zili po izolskih ulicah in v vselem razpoloženju vzključili ljudski oblasti, socialistični Jugoslaviji in njenemu herojskemu voditelju maršalu Titu.

Prihajali so novi in novi kamioni in z njimi novi ljudje iz vseh vasi in mest našega okrožja, prišli so iz najzadnejših naselij.

Prišel je kmet iz Ospa, pridružil se mu je piranski ribič, sečevalski rudar. Tam si srečali skupine delavcev, kmetov, ribičev in ostalih v resni bratskem razpoloženju. Vsi, Slovenci, Italijani in Hrvači so odšli, da dajo duska svojemu veslju nad veliko revolucionarno pridobitvijo, ki so jo na kletvih transparentih izražali s prostim geslom »Tovarne delavcem«.

Prišli so obenem, da ponovno manifestirajo svojo trdno in odločno zahtevo, ki so jo že sto in stokrat izražali s slavno narodnoosvobodilno vojno in po njej. Isto zahtevo so izrazili tudi v vsakodnevni borbi za ostvareitev lepšega in človeka vrednega življenja.

Glavni izolski trg se je polnil z vedno novimi priselci. Na desetine ribiških čolnov je pripeljalo iz vseh obalnih krajev. Istočasno so številni kamioni vozili nove ljudi. Iz Umaga je malo pred začetkom zborovanja priplula »Vidaz«. Za to priliko so jo Bučani okrašili z zelenjem, cvetjem, parolami, slikami najvidnejših jugoslovanskih voditeljev.

Po izolskih ulicah so se vrstile povorkе za povorko z godbami. Ob truh je tovariš Chico Nicolo, delavec v tovarni »Ampelea« začel zborovanje,

pozdravit v kratkem nagovoru že izvoljene člane delavskih svetov in vse ostale. Nato je podal besedo tovarišu Juliju Beltramu - Janku, sekretarju Okrožnega komiteja Partije, ki je med več prispeval k uveljavljanju miru in k odpravi nasprotij, ki ovirajo miroljubne sile na poti k temu visokemu cilju.

Medtem, ko si prizadevamo, da bi čimprej ustvarili ljudem bogato in srečno življenje, da bi dvignili kulturno raven na višjo stopnjo, kajti našim nam je in prizadevamo največ škodo, se sovražnik nece pomiriti z dejstvom, da je za vedno opravič z nami, da nima več pri nas kaj iskati, da se naša enotnost ne da razbiti in da hujkanje na nacionalno mizino in sovratnost ne bo rodilo uspehov. Ti zakrknjeni sovražniki demokracije in socializma, sovražniki ljudi, ponovno uprizorjajo hinavsko igrę o potrebi zaščite pravice prebivalstva tega teritorija pri tem pa točijo krokodilove solze vredne zasmejanja in zgodovine rimskega imperializma. Očividno smatrajo, da je oblast, ki si jo je ljudstvo izbojevalo in ki jo danes izvaja nad nami, ki ga ovirajo v boju za napredek in boljše življenje, nad nami, ki zman napenja sile, da bi ma to oblast izrgali iz rok tukaj zato, da dovoljuje sovražniku nemoteno delovanje. Pa ne samo to. Po znanem principu izseljevanja izrabljajo mednarodno politično situacijo v nadi, da jim bo le uspelo doseči umazani cilj. Visek jezuitstva je pa v tem, da se tisti, ki so povzročili toliko gorja našim ljudem, proglašajo za zagovornike interesov našega prebivalstva in zaščitnike njihovih pravic. Tisti, ki so zapustili tovarne, hoteli in rudnike, vile in posessiva, so se danes spremeniili v zaščitnike delovnih ljudi Istrskega okrožja, danes, ko iste rudnike in tovarne prevzema v upravo, tisti ki jih je zgradil: naš delavski razred.

Ni znano na koga se pravzaprav opirajo, ko se sklicujejo na prebivalstvo tega ozemlja. Morda na peščico subvencioniranih ovaduhov in delomrznežev? Govorijo o strašni bedi, o terorju, ki naj bi ga ljudstvo samo nad seboj izvajalo v imenu katerega ljudstva govorite? Tu je zbrano in protestira proti vam, noče o spredejavniških ne silisti, ono vas sovraži in vam je vedno bilo nasprotno, od upora v Marezigah iz leta 1922 vse do pregona tede meje. Če pa tako ne bi bilo, zakaj ste mu zažigali hiše in požigali vasi? Zakaj niste dali kuhin in dela namesto da ste ga pošiljali po svetu? Prebivalstvo Istrskega okrožja je prekleto dan, ko ste kot osvajač stopili na njegova tla in mu kot vsak osvajač naložili jarem, ki ga je žulit dve desetletji.

Lakaji sovskega imperializma, ki trobijo v isti rog s črno fašistično reakcijo, prejemajo zasluženo plačilo. V vseh deželah zapuščajo lakaje patriotični in miroljubni elementi, ki nečesto prodajali narodnih interesov tuji imperialistični državi. Posledno poslušni hlapi so naše delavske svete proglašali za farzo, za pesek v očeh delavcem. Nesmiselno je izgubljati besede, kaj pa in kaj pomenijo naši delavski sveti. Da pa oni nečesto razumeti, j

Ničte ne mora mimo te volje in delati papirnatę zaključke proti naši volji. Mi se zavedamo, da je tako največ prispeval k uveljavljanju miru in k odpravi nasprotij, ki ovirajo miroljubne sile na poti k temu visokemu cilju.

Medtem, ko si prizadevamo, da bi čimprej ustvarili ljudem bogato in srečno življenje, da bi dvignili kulturno raven na višjo stopnjo, kajti našim nam je in prizadevamo največ škodo, se sovražnik nece pomiriti z dejstvom, da je za vedno opravič z nami, da nima več pri nas kaj iskati, da se naša enotnost ne da razbiti in da hujkanje na nacionalno mizino in sovratnost ne bo rodilo uspehov. Ti zakrknjeni sovražniki demokracije in socializma, sovražniki ljudi, ponovno uprizorjajo hinavsko igrę o potrebi zaščite pravice prebivalstva tega teritorija pri tem pa točijo krokodilove solze vredne zasmejanja in zgodovine rimskega imperializma. Očividno smatrajo, da je oblast, ki si jo je ljudstvo izbojevalo in ki jo danes izvaja nad nami, ki ga ovirajo v boju za napredek in boljše življenje, nad nami, ki zman napenja sile, da bi ma to oblast izrgali iz rok tukaj zato, da dovoljuje sovražniku nemoteno delovanje. Pa ne samo to. Po znanem principu izseljevanja izrabljajo mednarodno politično situacijo v nadi, da jim bo le uspelo doseči umazani cilj. Visek jezuitstva je pa v tem, da se tisti, ki so povzročili toliko gorja našim ljudem, proglašajo za zagovornike interesov našega prebivalstva in zaščitnike njihovih pravic. Tisti, ki so zapustili tovarne, hoteli in rudnike, vile in posessiva, so se danes spremeniili v zaščitnike delovnih ljudi Istrskega okrožja, danes, ko iste rudnike in tovarne prevzema v upravo, tisti ki jih je zgradil: naš delavski razred.

Ni znano na koga se pravzaprav opirajo, ko se sklicujejo na prebivalstvo tega ozemlja. Morda na peščico subvencioniranih ovaduhov in delomrznežev? Govorijo o strašni bedi, o terorju, ki naj bi ga ljudstvo samo nad seboj izvajalo v imenu katerega ljudstva govorite? Tu je zbrano in protestira proti vam, noče o spredejavniških ne silisti, ono vas sovraži in vam je vedno bilo nasprotno, od upora v Marezigah iz leta 1922 vse do pregona tede meje. Če pa tako ne bi bilo, zakaj ste mu zažigali hiše in požigali vasi? Zakaj niste dali kuhin in dela namesto da ste ga pošiljali po svetu? Prebivalstvo Istrskega okrožja je prekleto dan, ko ste kot osvajač stopili na njegova tla in mu kot vsak osvajač naložili jarem, ki ga je žulit dve desetletji.

Lakaji sovskega imperializma, ki trobijo v isti rog s črno fašistično reakcijo, prejemajo zasluženo plačilo. V vseh deželah zapuščajo lakaje patriotični in miroljubni elementi, ki nečesto prodajali narodnih interesov tuji imperialistični državi. Posledno poslušni hlapi so naše delavske svete proglašali za farzo, za pesek v očeh delavcem. Nesmiselno je izgubljati besede, kaj pa in kaj pomenijo naši delavski sveti. Da pa oni nečesto razumeti, j

Eden osnovnih činiteljev za naslednji razvoj socialističnega gospodarstva, za svobodo in imelivno proizvodnjo, za razvijanje ustvarjalnih sil našega ljudstva je prehod industrije in vseh gospodarskih podjetij v upravo neposrednih proizvajalcev.

Naša gospodarska podjetja bodo upravljali delavski sveti, ki so jih pravkar izvolili, oziroma jih bodo te dni še izvolili. To pomeni za nas, delovno ljudstvo, veliko zmago v izgradnji vse socialistične. To je oster tren v oko za vse izdajalce delavskega razreda, za vse, ki zanikajo neodvisnost in svobodo delavskega razreda.

Vsak od nas ve, da vse zmage, ki smo si jih doslej priborili in torej tudi delavski sveti so rezultat naše narodno-osvobodilne borbe, ki smo jo tojevali skupno z jugoslovanskimi narodi, in borbe za zgraditve socializma.

V tej borbi so naši narodi množično sodelovali že od samega njenega težkega začetka in so danes skupno z jugoslovanskimi narodi bolj kot kdaj prej prišli do svojih svetih in dragih ciljev.

Naše delovno ljudstvo se enkrat od kriti sporocā v obraz vsem, da hoče biti na svoji zemlji svoj gospodar!

Naše delovno ljudstvo se enkrat od kriti sporocā v obraz vsem, da hoče biti na svoji zemlji svoj gospodar!

Naše delovno ljudstvo se enkrat od kriti sporocā v obraz vsem, da hoče biti na svoji zemlji svoj gospodar!

Pozdravna brzojavka maršalu Titu

DRAGI TOVARIŠ TITO!
Delavci in kmetje Istrskega okrožja, zbrani na veličastnem zborovanju, proslavljajo našo največjo zmago po osvoboditvi — to je začetek prehajanja gospodarskih podjetij v roke delovnih kolektivov — Ti pošiljamo plamteče, revolucionarne pozdrave. Steherni človek našega okrožja danes ve, da je naša današnja zmaga neločljivo povezana s Teboj, s Komunistično partijo Jugoslavije, s socialistično Jugoslavijo. Komunistična partija Jugoslavije je namreč prva na svetu priborila revolucionarnemu gestu »Tovarne delavcem pravo veljavo: delavci FLRJ in sedaj tudi v našem okrožju smo dejansko postali gospodar svojih podjetij. Ponosni smo, da nam je ta cilj pokazala Partija, ki nas je v najhujših časih fašističnega zatiranja rešila nadaljnega trpljenja s tem, ko nas je popeljala v oborožen boj in zmago.

Tovariš Tito, mi v tem prazničnem razpoloženju ne pozabljamo na obveznosti, ki se postavljajo pred nas v borbi za mir v svetu, ki ga danes ogroža agresivna politika Sovjetske zveze in ki v odnosu na Jugoslavijo prehaja že v oboroženo grožnje in provokacije. Mi smo v katerem koli trenutku skupno z narodi Jugoslavije pripravljeno braniti njeno neodvisnost — in s tem mir v svetu — s tisto hrabrostjo in množično udeležbo kakor v dobi narodno-osvobodilne borbe. Poleg tega pa ne izgubimo niti za trenutek izpred oči našo bodočnost — bodočnost našega okrožja. Mi smo prve dni silili, da so fašistični in informbirojski kričarji v Rimu in Trstu zapeli strupeno sovnišnično gonjo za enostransko in nepravilno rešitev Trsta. Celo naše okrožje so si pri tem upali omeniti. Toda mi smo že nestrastno odgovorili vsem, da so takšne imperialistične sanje za vedno neuresničljive. Mi smo se odločili za to, za kar smo se borili pod Tvojm vodstvom v narodno-osvobodilni borbi, mi v vsakim dnem zvoja manifestiramo to odločitev in TUDI Z DANESNJEGA SLAVJA SPOROČAMO NA VSE STRANI SVETA, DA SI NASO BODOČNOST KROJIMO SAMI. DA SMO ZE ZA VEDNO ODKLONILI STREHO, KI NAM JO VSI LJUJJE FASISTICNI KRICACI IZ RIMA IN TRSTA — IN ZAPOMNIJO NAJ SI VSI, KI JIH INTERESIRA BODOČNOST NAŠEGA OKROŽJA, DA TI KRAJINI BODO NIKDAR VEČ PRIPADLI ITALIJI! Prepričani smo, da to naše razpoloženje poznajo tudi tisti, ki so v zadnjih dneh zopet privlekli na dan tako imenovano tripartitno deklaracijo glede Trsta, ki je v popolnem nasprotju z našim razpoloženjem in ciljem. Zakaj se s takimi dokumenti, katerega je zgodovina že obsodila kot globoko krivičnega, ponovno hrabri fašistične elemente in vse ostale sovražnike miru? Ali se oni, ki se danes ponovno držijo deklaracijo v svojih rokah, bojijo zameriti sovniščinam in imperialističnim krogom v Italiji? Čemu se oni od deklaracij ne bolj zamerili nam, narodom Jugoslavije, katere vse svet pozna kot najkrajnjeje borce za mir in pravico? Mi zahtevamo poštenega odnosa do nas in neodločneje protestiramo proti takšnim enostranskim postavljanju vprašanj naše bodočnosti, kakor je to slučaj v omenjeni deklaraciji, kjer naša bodočnost se da rešiti edino s pristankom nas in vseh narodov Jugoslavije.

ZIVELI DELAVSKI SVETI!
DA NAM DOLGO ŽIVIS, TOVARIŠ TITO, ZA SRECO IN NAPREDEK DELOVNIH LJUDI!

ZIVELI DELAVSKI SVETI — JAMSTVO NADALJNEGA RAZVOJA NAŠEGA GOSPODARSTVA IN IZGRADNJE SOCIALIZMA!

ZIVELA FLRJ, NEPREMAGLJIVA DOMOVINA VSEH JUGOSLOVANSKIH NARODOV.

ZIVELA KOMUNISTIČNA PARTIJA JUGOSLAVIJE S TOVARIŠEM TITOM NA ČELU, ORGANIZATORJEM NAŠIH ZMAG!

ZIVELA JUGOSLOVANSKA ARMADA, ČUVAR MIRNE GRADITVE SOCIALIZMA!
ZIVEL MIR IN MIROLJUBNE SILE V SVETU!

Čast nam je, da smo prvi v svetu za socialistično Jugoslavijo uresničili veliko Marxovo zamisel „TOVARNE DELAVCEM“

TOV. BELTRAM JE DEJAL:
Delavski razred na področju istrskega okrožja prevzema te dni tovarne in podjetja v svoje roke in izbira iz lastne sredine ljudi, ki jim bo poverjena častna naloga upravljati imovino ljudske skupnosti. To je največja in najlepša zmaga delavskega razreda po osvoboditvi in je hkrati poleg agrarne reforme najpomembnejši akt ljudske oblasti v tem razdobju. K neštetim dokazom se pridružujejo novi, ki pričajo, da je delovno ljudstvo na oblasti, pod vodstvom komunistične partije sposobno, da nadalje razvija in utrjuje socialistično gospodarstvo in socialistično demokracijo.

Pot upravljanja gospodarstva po neposrednih proizvajalcih, je edino pravilna in edini način, ki omogoča kontrolo nad proizvodnjo, nad vsakom delu in preprečuje, da bi si kdo prisvajal delo drugih, kot se je zgodilo v Sovjetski zvezi, kjer nepreprečeno število birokratov in biričev uživa sadove truda delovnih ljudi. In ne da samo živi kot pljavka, ampak so se hkrati spremenili v vladajočo kasto, ki je zatirala vsako svobodo v deželi.

Uvedla najbolj kruti despotizem in danes hujška in pripravila podjarmljene narode za osvobodilno vojno: spreminila se je v imperialistično velsilo.

Prej zemljo kmetom, danes tovarne delavcem

Razumljivo je, da ste za današnji predvolni miting izbrali Izolo, kjer stoji naše tovarne. Prav tako je zelo značilno, da so se današnja predvolniva zborovanja udeležili v tako velikem številu tudi delovni kmetje, ki s tem dokazujejo neločljivo povezanost in enotnost vsega delovnega ljudstva tega ozemlja. In prav ta enotnost je grobokop vseh manjic in spekulacij sovražnikov delovnih ljudi in njihove oblasti, sovražnikov, ki danes nastopajo pod različnimi imeni in nosijo različne zastave.

Tovariši in tovarišice! Težka je bila pot, ki smo jo prebrodili od osvoboditve do danes. Četudi nekryava jaloko retemo nič lažja od one, ki smo jo prehodili v borbi za izgon okupatorja, ki se je z vsiljavo polastila naše zemlje. Nicsar nismo imeli; lotili smo se takrebok praznih rok, da obnovimo kar je sovražnik porušil in da čimprej zacelimo rane, ki nam jih je vojna prizadelala. Okupator nam je požgal vasi in že pre namerno zancemarjal to deželo v zavesti, da je na tujem in se je za prebivalstvo tega ozemlja brigal le toliko, kolikor se tega gospodar za svojega hlapica, ker ve, da hi brez njega moral sam delati. Stotine delovnih ljudi je morajo v tujino iskat dela in kruha, ki jim ga mačeha ni hotela dati.

Ko je delovno ljudstvo prevzelo oblast v svoje roke in pregledalo realice, so se začela reševati vsa socialna, gospodarska in politična vprašanja pri koreninah. Opravljilo je fašistične zakone, ki so uklepani naše ljudi, uzakoniло enokopravnost vseh narodnosti, izvedlo agrarno reformo in danes predaja tovarne in podjetja v upravo neposrednim proizvajalcem. Mislim, da bi bilo odvč naštevati vse ukrepe, ki jih je podvela ljudska oblast, da zašiti interese delovnih ljudi, zlasti pa dokazovati, kakšen je karakter in kakšni so cilji te oblasti. V vsem našem gospodarskem sistemu, pa tudi v političnem življenju prevladujejo elementi, ki dajejo pečat socialistični ureditvi. In prav zaradi tega, ker naši delovni ljudje vedo, da je le socialistična ureditev korak naprej v boljše življenje, se s tako vnemo dan za dnem borijo pri premagovanju težav, ki se pojavljajo na poti našemu razvoju v socializem.

Delavski sveti prevzemajo tovarne in podjetja v času, ko so ta obložena z delom enoletnega gospodarskega plana, ki je tudi za letošnje leto zelo napet in bo terjal od vseh delovnih ljudi mnogo naporov, od kolektivov pa zavestne discipline in odgovornosti. Dosedanja praksa uči, da je delo potekalo mnogo uspešneje tam, kjer so uprave znale zainteresirati delovne kolektive in jih prirediti k aktiv-

pod ne deli maenja z omenjenimi kričarji in povampirjenimi fašističnimi ostantki in bo znal najti pot, ko bo čas pravilne in pravilne rešitve v interesu obih narodov.

Mi želimo mir in v okviru naših moči se trudimo za mirno rešitev se neresenih vprašanj. Toda meniti, da se vprašanje rešuje tako, da se odvrti jarem ponovno naloži na vrat ljudstva, ki je žrtvovalo vsakega osmega človeka, da ga razbije in suame, je fašistična in podla zamisel, ki se ne bo nikdar uresničila. Prebivalstvo Istrskega okrožja se je že davno odločilo in vztraja na odločitvi. Njegovo odločitev je padla, ko se je za Jugoslavijo borilo pod vodstvom Osvobodilne fronte. Volitve 16. aprila in manifestacija enotnosti in bratstva, izražena na volitvah 10. decembra, ki so zajele nad 90% volivcev, so začinja beseda v vprašanju teritorialne pripadnosti in izraz teženj in volje živeti nerazdvojeno od Titove Jugoslavije.

Na svoji zemlji, svoj gospodar!

Zadnje dni je mednarodna reakcija zagnala hrup in truj okoli našega ozemlja. Tuli in rjuče za ped te naše lepe zemlje, ki smo si jo osvobodili in si jo hočemo urediti tako, kakor nam najbolj odgovarja.

Italijanska imperialistična reakcija in njena avantgarda v Trstu, — od klerofašistov do kominformistov — je hotela v zvezi z obiskom De Gasperija in Sforze v Londonu in v zvezi s konferenco namestnikov zunanjih ministrov v Parizu oprati naše ljudstvo vseh tistih pridobitev, za katere je dalo svoje dragocene življenje 42.000 naših najboljših sinov v narodno-osvobodilni vojni.

De Gasperi se je pa vrnil s prazno mačko, le objube je dobil, ker mu je bilo to potrebno, da polotaji kričarje in da podpre svojo klerofašistično oblast v Italiji.

V Parizu je Sovjetska zveza tudi vpregla vprašanje Tržaškega ozemlja v svoj propagandistični aparat. Tržaško vprašanje je povezala z avstrijsko mirovno pogodbo, da bi mogla tudi s te stran ogroziti neodvisnost jugoslovanskih narodov, zavlačevati mirovno pogodbo ter držati stalno v napetosti mednarodni položaj.

Mi pa vsem tem pravimo: »Proč roke od naša! Mi poznamo najboljše naše razmere ter hočemo živeti v miru, da si lahko gradimo po načelih velikih učiteljev Marksa in Lenina lepo domaćino v bratstvu in ljubezni med vsemi narodi, ki s svojim znojem obdelujejo našo rdovitno zemljo. Po teh načelih smo začeli graditi novo življenje že z agrarno reformo takoj po osvoboditvi, kar je bil največji praznik našega kmečkega delovnega ljudstva, drugi največji praznik pa je sedaj prav pred našimi očmi,

Samo pod okriljem s krvjo izvojevane ljudske oblasti nam je zajamčena naša lepša prihodnost

Evo nas tu, zbrani na tej mogočni ljudski manifestaciji iz vseh naših mestec, iz najmanjših naselij in od povsod, kjer naš delavec in kmet živita, da dokazujemo še enkrat našo enotnost in našo jekleno voljo za zgraditve socializma kot bistvene osnove za boljše življenje vsega delovnega ljudstva.

Eden osnovnih činiteljev za naslednji razvoj socialističnega gospodarstva, za svobodo in imelivno proizvodnjo, za razvijanje ustvarjalnih sil našega ljudstva je prehod industrije in vseh gospodarskih podjetij v upravo neposrednih proizvajalcev.

Naša gospodarska podjetja bodo upravljali delavski sveti, ki so jih pravkar izvolili, oziroma jih bodo te dni še izvolili. To pomeni za nas, delovno ljudstvo, veliko zmago v izgradnji vse socialistične. To je oster tren v oko za vse izdajalce delavskega razreda, za vse, ki zanikajo neodvisnost in svobodo delavskega razreda.

Vsak od nas ve, da vse zmage, ki smo si jih doslej priborili in torej tudi delavski sveti so rezultat naše narodno-osvobodilne borbe, ki smo jo tojevali skupno z jugoslovanskimi narodi, in borbe za zgraditve socializma.

V tej borbi so naši narodi množično sodelovali že od samega njenega težkega začetka in so danes skupno z jugoslovanskimi narodi bolj kot kdaj prej prišli do svojih svetih in dragih ciljev.

Naše delovno ljudstvo se enkrat od kriti sporocā v obraz vsem, da hoče biti na svoji zemlji svoj gospodar!

koji združeni pred nevarnostjo, ki grozi njihovemu miroljubnemu delu, odločeni, da branijo svoje pridobitve proti komur koli, ki bi se jih usilil napasti. Medtem ko se naši delavci ramo ob nam z jugoslovanskimi delavci trudijo, da z vsemi svojimi silami zgradijo socializem v svoji domovini in dosežejo boljše bodočnost ter dajo svoj doprinos miru v svetu, je še vedno nekaj takih, ki se zivalsko zagajajo proti našim interesom in interesom vseh jugoslovanskih narodov in proti njihovi neodvisnosti. Danes ne more pred svetovnim javnim mnenjem zmagati nobena politika, ki je proti interesom svetovnega miru. Zaradi tega vsi sovražni poskusi so bili vedno brezuspešni in bodo še nadalje brezuspešni, ker tu smo mi, ki predstavljamo našo delovno armado, ki je pripravljena braniti v vsakem trenutku to, kar je naše.

Napadatelji in sovražniki svobode jugoslovanskih narodov so te dni znova uprizorili provokacije proti miru. Ti so sovniščinski italijanski krogi združeni z italijanskimi kominformisti — s hlapi napadalne in imperialistične politike z ZSSR, ki ograža danes mir na vsem svetu.

Ti njihovi manežvi so vedno enaki in jih vsi poznamo. Jasno je, da je njim bolj pri sreč koristiti svojim gospodarjem in celo ruskim imperialistom, ki jih tokrat predstavlja proti Jugoslaviji in proti našem ljudstvu.

Njihovo stališče predstavlja provokacijo za mir v svetu. Zato trdimo, da naše delovno ljudstvo želi graditi socializem v miru, želi si ustvariti boljše pogoje življenja. O naši pripadnosti ni potrebno diskutirati. Naše prebivalstvo je odločilo, da postane nedeljivi del Jugoslavije že med narodno osvobodilno borbo in danes ostaja trdno in enotno na svojih položjih, odločeno braniti neomajno slav-

skodovati drugim, posebno pa socialistični Jugoslaviji.

Tovariš Gorjan je nadalje omenil, da so v protijugoslovanski kampanji privlekli na dan celo zastarelo tripart-

ANTON GORJAN

itno deklaracijo. S tem so hoteli ustvariti zmedo med enotnim ljudstvom našega okrožja in so mislili da bo imela isti uspeh, kakor ga je imela v predvolni kampanji 1948. leta v Italiji. Toda naše ljudstvo se je dobro naučilo »poznavati sovniščinske spletke, ki so vedno samo škodovale moralni in politični enotnosti delavstva.

Tovariši! Iz tega našega zborovanja protestiramo proti takim provokacijam. Naj si le dobro zapomimo, enkrat za vedno, da nimajo nikakršne pravice govoriti o našem Istrskem okrožju. Oni že vedo zakaj. Ne dovoljmo niti da diskutirajo o našem okrožju in o Trstu, ko to njim doje v njihovih političnih spekulacijah in napadalnosti proti Jugoslaviji in proti našem ljudstvu.

Njihovo stališče predstavlja provokacijo za mir v svetu. Zato trdimo, da naše delovno ljudstvo želi graditi socializem v miru, želi si ustvariti boljše pogoje življenja. O naši pripadnosti ni potrebno diskutirati. Naše prebivalstvo je odločilo, da postane nedeljivi del Jugoslavije že med narodno osvobodilno borbo in danes ostaja trdno in enotno na svojih položjih, odločeno braniti neomajno slav-

Naši narodi so si skupno z jugoslovanskimi izvojevali svobodo, zato jo hočejo tudi skupaj z njimi uživati

Govor tovariša Medice

Dragi tovariši in tovarišice!

Novo, veliko pridobitev, ki smo jo priskrbeli danes slaviti v tako velikem številu, je rezultat in plod naše slavne narodno-osvobodilne borbe in dosledne poti v socializem, po kateri hodijo delavci Jugoslavije pod vodstvom svoje Partije in tovariša Tita.

Jugoslovanski narodi imajo čast, da prvi na svetu ustvarjajo veliko idejo Marxa in Engelsa, da delavci najljubše sodelujejo pri upravljanju gospodarstva, kar dejansko pomeni, ostvariti geslo »Tovarne delavcem! Oni to zmorejo, ker so dorasili za to nalogo, a dorasili so zato, ker jih je za to pripravila Partija in tovariš Tita. Kakor smo se mi že med narodno-osvobodilno borbo skupno borili rano ob rami z jugoslovanskimi delavci, tako tudi danes tu volimo delavske svete na isti način, pod istim gestom in z istim ciljem kot ostali narodi Jugoslavije. Naša pot bo tudi v bodoče taka. To mora vedeti vsi svet!

In ker vemo, da od nas in od našega marjivega dela je odvisen nadaljnji razvoj našega gospodarstva in naše boljše bodočnosti, se bomo znali potruditi, da bomo dobro upravljali in tako ostvarjali težnje naših delovnih ljudi za naše blaginje. A blaginje naših delavcev, to je socialistično življenje, lahko dosežemo te in enotnost delovnih ljudi tedaj, ko vsi delovni ljudje vprežejo vse svoje sile in napore, da bi proizvedli več artiklov, potrebnih za življenje ter ustvarili vse, kar mi vsi delovni ljudje želimo in kar nam je potrebno. In prav delavski sveti dajejo delavcem največ možnosti in iniciative za čim večji razvoj proizvodnih sil, da bi tako proizvedli več potrebnih artiklov za življenje.

Državna uprava, ki je potrebna delavcem zato, ker so vzeli oblast v roke, je prehodnega značaja, ona mora umreti. Njene funkcije, posebno v gospodarstvu, morajo preiti postopoma na delavstvo. V tem je bistvo naše socialistične demokracije. Torej ne samo parole in fraze, marveč dejstva so vsebina našega socialističnega razvoja. Mi danes stavimo in pozdravljamo ta veliki zgodovinski dogodek, na katerega smo ponosni, ker je to obenem primer ostalih delavcem v svetu v borbi za njihovo socialno in nacionalno osvoboditev.

Ali ta naša današnja manifestacija istočasno dokazuje našo pripravljenost in odločnost, da dalje vztrajamo na poti, ki nam jo nakazuje KPJ, ter pripravljenost, da pomoteno z vsemi bednimi ostanki starega, od fašistov do informbirojevcev, ki zamažajo našo pot, — z mzagovito izgradnjo socializma.

Bolj ali manj vsem je znano, kako se informbirojevski zaledenci, najbolj okoreli sovražniki svobode in neodvisnosti delovnega ljudstva pripravljajo, da se dolgo časa, da nas podvržejo in zaslužijo. Od lastnih insovok, gospodarske diskriminacije in odprtih obmejnih provokacij do oboževane zaprave — to je njihova praksa! A praksa vse to? Zato, ker mi, to je naša praksa, naša stvarnost, naše bratstvo in enotnost, ljudska oblast, agrarna reforma, kmečke delovne zadruge, delavski sveti, ljudska fronta, ki predstavlja največji opornik ljudske oblasti — jih strašno boje v oči, ker to samo od sebe razkrinkuje njihovo prakso, njihovo birokratsko kasto, njihov despotizem, njihovo politiko na-

cionalnega zasluževanja in socialnega zatiranja ter njihov kriminal, ki se odraža v krvavem vdusnavanju vsakega odpora naprednih ljudi, v njihovih nacionalističnih in rasističnih metodah.

Kako drugače naj objasnimo dvakrat večji birokratski aparat od onega, ki je obstajal v carski Rusiji, kako naj objasnimo petnajst milijonov deportiranih državljanov Sovjetske

zveze iz obmejnih republik v Sibiriji, kjer žive pod neznanimi in nečloveškimi pogoji, kako naj objasnimo ropanje narodov v njihovih satelitskih državah na nezasišani način v zgodovini človeške družbe, vojaške priprave proti Jugoslaviji in težnje za zasluževanje drugih narodov?

Vladni krogi ZSSR hočejo ropati druge narode, zato jih morajo podjarmiti. Zato seveda je treba okupirati in za okupacijo pa je nujna vojna. Od tu agresivna politika birokratskih despotov SZ. Naši delovni ljudje vedo vse to in da je prav zato položaj v svetu napet. Upravičeno postavljajo vprašanje vojne in miru. Vendar, kot govori tovariš Kardelj, vojna ni neizbežna, ker so narodi v svetu proti vojni, kar predstavlja veliko možnost, da se ohrani mir.

Poglejmo sedaj, tovariši in tovarišice, vprašanje, ki je vam vsem znano: Kaj mislite, da je vse govorenje o Trstu in celo kaj o nas, in istrskem okrožju, ki se danes širi v Rimu, Londonu, Parizu in v nekaterih krogih v Trstu. Je to v interesu miru? Ne, mi mislimo, da ni! In to predvsem ni v interesu miru zato, ker ljudje, ki govorijo o Trstu in celo kaj o nas, ne govorijo s tistimi, ki bi bilo potrebno! Kdo so to tisti? To smo mi! To so narodi Jugoslavije, ki so skupno z nami preživeli kri za osvoboditev te zemlje! Zato mi, ki imamo edini pravičilo, da govorimo o vsem tem, odgovorjamo z besedo tovariša Tita:

»V našem in v interesu samega italijanskega naroda je, da se o tem sedaj ne govori. Jaz sem prepričan, da bi se mi sedaj v enem dnevu lahko dogovorili z italijanskim narodom, kako naj rešimo to vprašanje, da bo njemu in nam prav. Ali mi ne želimo, da bi interesi italijanskega naroda postali drobiž za poravnano računov, kakor tudi ne želimo, da bi naše koristi uporabili kot drobiž za poravnano računov katere koli sile. Pravim, da delajo tisti, ki temu nasledajo, zelo slabo uslugo in zelo veliko škodo samemu italijanskemu ljudstvu.«

Tako je in ne drugače! In zakaj torej vse te dni zveni v beli dan tripartitska deklaracija, ki je že dobila svoj prostor v našim listih? Zakaj s ta-

kim »dokumentom«, ki ga je zgodovinar že davno obsodil kot skrajno nezvestnega, ponovno hrabro štampali. Ne elemente in vse sovražnike miru? Mi predvidevamo, kaj: verjetno se oni, ki so izrekli to deklaracijo, bojijo zametiti gotovim krogom v Italiji, a mi smo že davno povedali, kdo so ti tovariši. Zakaj se oni bod deklaracij ne bojijo zametiti nam, narodom Jugoslavije, ki jih ves svet pozna kot najbolj iskrene in borbeno borbe za mir, za resnico, želimo in zahtevamo, da se na to vprašanje samo tako gleda. Samo eno bi še dodali: že v narodno-osvobodilni borbi smo se naučili gledati na tiste, ki so se nam delali prijatelje tako: naš prijatelj si v toliko, v kolikor si v odnosu do nas pošten. Zato ker smo se vedno držali tega gesla, smo odvrnili nevarnost, da nas nepričakovano ne požre sovjetska hegemonija.

Tako naše misljenje posebno danes doprinese mnogo za doseg miru. To morajo vedeti vsi! Na liniji preprečevanja dobrih odnosov med italijanskimi in jugoslovanskimi narodi se je dan dan na konferenci namestnikov zunanjih ministrov postavilo vprašanje Trsta in sovjetski delegat Gromiko nas ni začel s svojim reakcionarnim nastopom. Mi vemo, od kod je prišel in kdo ga je napeljal v Pariz. Pa mi vemo, da je prišel iz centralne kuhinje spetkarjev, podkanih, varanja, trgovine in agresije.

Ni slučaj, da so se italijanski, irendistični in informbirojevski agenti znašli v skupni akciji, da pokvarijo dobre odnose med italijanskimi in jugoslovanskimi ljudstvom. Povod za to pa so vzeli prav naše kraje in skušajo dokazati za neverjetnim izmišljenim in lažni, kakor da je naše ozemlje neke vrste džungla, kjer ni človeških pravic, reda in miru, svobodne demokracije. To vse zato, da prevarajo neobveščene ljudi v Italiji

in v drugih krajih. Ni čudno torej, da pri nas za fašistične ostanke, razne različne velesposobne, izdestrirane, trgovce in druge vrste izumalce ni demokracije. A ni je zaradi tega, ker bi oni hoteli delati po starem na liniji vrnitve stare fašistične dobe. Pa ako nas zaradi tega doživljamo, nam ni žal.

Naš odgovor na vse njihove klevete je: mnogo smo dali za svobodo naših najboljših sinov v narodno osvobodilni borbi in naše delovno ljudstvo ne bo dovolilo, da se vrne stara prežvela doba. Mi nočemo več bradati in brezposelnosti, nočemo več strahot in imeti tuje gospodarje. Mi hočemo čuvati, razvijati in utrjevati našo ljudsko oblast, naše kmečke delovne zadruge, naše delavske svete itd. ter smo pripravljene, ako bi bilo potrebno, da to branimo z zobmi in nohti. Naša borba in delo sta neodločno povezana z narodi socialistične Jugoslavije, skupno smo se borili v veliki narodno-osvobodilni borbi in danes gremo po isti poti z narodi Jugoslavije, da izgradimo socializem. Zato je tudi oblast v rokah delovnih ljudi in lahko tudi mi sami odločimo o naši usodi, kakor smo za to sami zainteresirani. In tako je za nas garancija, da se staro ne bo povrnilo, herojska jugoslovanska armada, in naše bratstvo jugoslovanskega ljudstva. Tako odgovarjamo vsem informbirojevskim, fašističnim in reakcionarnim elementom.

Tovariši in tovarišice! Moralna politična enotnost, ki smo jo pokazali posebno zadnje čase, kot je bilo ob priliki volitev v okrajne ljudske odbore, in organe SIAU in še ob drugih političnih in ekonomskih akcijah in kakor je današnja velika manifestacija, predstavlja najzgodovinskejši dokaz naše odločitve in odločnosti, da čuvamo našo svobodo, neodvisnost ter boljše in lepše življenje.

nje, dokaz, da smo pripravljene delati in reševati ogromne in odgovorne naloge na vseh področjih skupnega udejstvovanja. Mi bomo te naloge pravilno in gotovo izvršili, nihče ne bo vplival na nas, da ne bi korakali po slavni poti, po kateri gremo in bomo šli naprej neomajno in neustrašeno gradili svoje srečnejše življenje.

Naj živi socialistična Jugoslavija! Naj živi Centralni komitet Komunistične partije Jugoslavije na čelu s tovarišem Titom!

Naj živi bratstvo in enotnost Slovencev, Italijanov in Hrvatov!

V opekarni v Izoli so včeraj izvolili delavski svet

O delavcih v opekarni »NARDONE« smo že pisali, kako vestno delajo. Pisali smo tudi, kako so se vneto pripravljali, da bi izvolili delavski svet. Končno je včeraj napočil dan, v katerem so bile uresničene njihove težnje. Sami bodo odločili o svojem delu in o opekarni.

Ob deseti uri včeraj so se zbrali, v kratkem so se pogovorili, kako bodo volili in izvolili volivno komisijo ter sestavili kandidatsko listo. Nato so se začele volitve. Lista je sestavljena iz vseh delavcev, saj so končno pri njih vsi delavci in imajo samo tri osebe v uradu. Dopoldne so že vsi volili. Med izvoljenimi so imena večkratnih udarnikov in najboljših delavcev. Ko smo nekateri delavce vprašali, kdo je med izvoljenimi najboljši, so dejali, da

so vsi dobri, zato pa so jih tudi izvolili. Tako sta bila izvoljena brata Hrvatini, oba strojnika in delavci Vescovo Vincenzo, Flür Roman, Flür Franc, Flür Anton, Depante Bruno, Babič in Bonin ter Babič Mario.

Po volitvah so šli vsi delavci na veliko manifestacijo v mesto, da skupno z vsem istrskim ljudstvom proslavijo to veliko zmago delovnega ljudstva, da pokažejo svojo odločnost in pripravljenost braniti pridobitve ljudske revolucije.

Po manifestaciji pa so na prečju opekarni odkrili spominski ploščo v spomin na dan, ko so prevzeli v upravo opekarno, nato so pa pripravili skupno večerjo.

Tako gredo opekarnarji v novo proizvodno leto. Njih dosedajni delo je pokazalo, da so sposobni sami upravljati podjetje. Delavci, ki že delajo po 10 in 15 let vedno v isti stroki, vedo, kakšno je delo in kakšna vprašanja nastajajo v zvezi s proizvodnjo, zato bodo sposobni voditi svojo opekarno. Navezanj so nanjo z vsakdanjim delom in v njej jim je zajamčeno delo in življenje.

Štirikratni udarnik Costante Fusari iz Izole član delavskega sveta gradbenega podjetja »Edilit«

Delavci gradbenega podjetja »EDILITE«, ki so zgradili največje objekta našega enoletnega gospodarskega načrta, kakor so vinski klet v Skočajnu, hrvaška gimnazija v Bujah, slovensko-italijanska šola v Kopru, tržnica in ribarnica v Kopru in druge, so včeraj 17. marca izvolili upravni organ svojega podjetja — delavski svet. V delavski svet so izvolili delavce, ki so se pri delu do danes iz-

kazali vestne in požrtvovalne graditelje boljšega življenja. Izbrali so take delavce, ki znajo skrbeti pri delu, ki dajo v delovnem času vse svoje sile za izpolnitev norme in za njeno prekoračenje.

Med drugim so bili izvoljeni Konten in Silvo, mehanik, Italijan iz Izole, udarnik; Ivančič Ivan, delavec iz Gažona, trirakalni udarnik; Fusari Konstante iz Izole, 72 let star delavec in štirikratni udarnik; Bertolo Marij, šofer, udarnik in drugi. Skupno so izvolili v delavski svet 37 delavcev in namestencev.

Dne 28. marca tega leta bodo slavili pomemben dan, ko bo ta svet in celoten kolektiv sprejel in upravljal svoje podjetje. Ob tej priliki bodo odkrili ploščo z datumom in napisom, ki bo spominjala na ta zgodovinski dan. Spominska plošča bo na pravem mestu v »Edilitu« v Izoli, ki ga bodo ta dan odkrili.

Nova tiskarna v Umagu

Ze več mesecev urejujejo v Umagu stavbo, kjer bodo postavljene tiskarske stroje. Nova tiskarna, ki bo dobroslojoma, bo začela obratovati 20. marca.

SPOMINSKI DNEVI

V nedeljo 11. marca 1951 so rudarji v istrskem rudniku izvolili, prvi v slovenskem okrožju, delavski svet in prevzeli v upravo rudnik.

Istega dne so delavci »Istra-Benz« izvolili upravo svojega podjetja. Na spominski ploščo, ki so jo ta dan odkrili, so napisali: »Prej hlapci, zdaj gospodarimo.«

V torek 13. marca 1951 so izvolili delavski svet tramvajski delavci v Piranu.

V sredo 14. marca 1951 je delovni kolektiv tiskarne »Jadrane« v Kopru prevzel v upravo podjetje.

V četrtek 15. marca 1951 so delavci v piranski mlarni »Salvetice« izvolili delavski svet in s tem direktno prevzeli v upravo mlarno.

V soboto 17. marca 1951 so delavci piranskih ladjedelnic začeli upravljati svoje podjetje po del. svetu.

Istega dne so tudi delavci v opekarni v Izoli izvolili delavski svet.

Istega dne so imeli gradbeni delavci koprškega gradbenega podjetja »Edilita« volitve v delavski svet. Navdušeno so sprejeli podjetje v svojo upravo.

17. marca 1951 so delavci Uprave vodovoda volili delavski svet. V ta namen so si postavili ploščo z napisom »17. III. 1951. delovni kolektiv prevzema upravo podjetja.«

Uredništvo in uprava Istrskega tednika v Kopru — Odgovorni urednik: Srečko Vilhar — Tiskalna tiskarna »Jadrane« v Kopru

Z delom so na najlepši način počastili volitve delavskega sveta v piranskih ladjedelnicah

„S tem smo šele uresničili prve korake na poti v socializem“

Piran 17. marca. — Meglen poznorzijski dan. Na tisoče takih je že minjelo, kar so začeli v piranskih ladjedelnicah izdelovati ladje, čolne itd. Ze mnogo let je, odkar so tu prvič zapela težka kovarska kladiva in začele žage svojo enakomerno pesem.

Tisoče takih meglenih dni, vendar takih, ki bi se jih delavci piranskih ladjedelnic tako veselili, kakor se veselo danes, še ni bilo. Brezposelnost, stavke, izkoriščanje, beda — to je zgodovina piranskih ladjedelnic. Z osvoboditvijo pa so tu začeli pisati novo stran svoje zgodovine. To stran, ki jo izpolnjujejo že leto dni in več, odkar so začeli boj za izpolnitev plana, so jo z velikimi uspehi zaključili danes. Toda še z večjim delovnim poletjem, še z večjo proizvodnostjo pri delu so počastili svoj največji praznik, ko so iz svoje sreče izvolili delavski svet, ki bo odsej upravljal podjetje.

Proizvodna sredstva proizvajalcem! Tovarne delavcem, rudnike rudarjem, zemeljsko kmetom. Je nastav velikega

poglavja, ki ga je pričelo pisati naše ladjedelništvu in z njim graditelji ladij z današnjim dnem. Ze več tednov so se na ta veliki dan pripravljali. Njemu na čast so opravili več sto ur prostovoljnega dela. Za ta dan so izdelali nov motorni čoln.

Lani so prekoračili proizvodni plan izdelave ladij za 12 odstotkov, kljub vsem težavam, na katere so naleteli. Letos pa je njih plan mnogo večji od lanskega. V primeru z letom 1949 bo letos, ko bodo že maja montirali nove stroje, ki so jih dobili nedavno in s postavitvijo nove mehanične delavnice, proizvodnja za 200 odstotkov večja. Tudi brez tega so letošnji januarski plan presegli z 2 %, februarjski pa kar za 5 %. Torej je to jasen dokaz njihove delavnosti, njihove visoke socialistične zavesti. Prav to pa pomeni, da so sami zmogli tudi upravljati svoje podjetje.

V delavski svet so izbrali svoje najboljšie: dvakratnega udarnika Bruna Alessia, udarnika Marija Cesseti, udarnika Alojzija Novel, udarnika Josipa Radina, štirikratnega udarnika Antona Tranija, Darija, Tagliapietra, najboljšega vajenca Antonia Delosta, udarnika Ervina Valentega, Apolinia Bortola, Jordana Cendaka, udarnika Angela Kerbančiča, Jurija Kersikola, udarnika Karla Ernestinija, Albina Felicclana, Sergija Ermana, vajenca Otorina Fonda, Francka Kanteta, Barmarda Terazera, Cirila Kanto, Rikarda Pelarija, Otvaija Parencana, udarnika Pietra Parencana, Franca Parencana, dvakratnega udarnika Josipa Toiča, Albina Zaccinija, vajenca Emilia Umerja, Guida Kozloviča, Antona Savletta, Antona Srebniča, Umberto Grzinčiča, Josipa Crnkoviča, Martina Mihlavca, Petra Nanuta ter Staneta Mendengerja.

Ko smo se po volitvah razgovarjali z delavci piranskih ladjedelnic, nam je štirikratni udarnik in član delavskega sveta ter vodja tesarske brigade tovariš Anton Train tepo obrazložil stremljenje delavcev za dvig

storilnosti. Dejal je: »Z delavskim svetom in z dobro voljo nas vseh bomo prav gotovo prebrodili vse težave, ki jih še imamo pri delu. Vse to pa nam je obenem porok, da ne bomo samo izpolnili proizvodni plan, temveč da ga bomo tudi presegli.«

Delavec Franc Kante pa pravi, da se bodo delavci odsej, ko bodo sami sodelovali pri upravljanju, tudi bolj zanimali za štedno raganje materiala, lesa, kovin, goriva itd., ker vedo, da bodo s tem koristili sebi in celotnemu kolektivu. »Upravljanje podjetja po delavskem svetu nam obenem omogoča, da se vsi delavci spoznajo s proizvodnjo in da vemo, komu gre v korist dobiček, je naposled dodal tovariš Kante.

Potem pa smo vprašali delavca Otorina Parencana, da nam pove svoje mnenje o delavskih svetih. Zelo lepo nam je začel pripovedovati: »Številno vprašani, ki se zanje dostojni ni zanimala niti sindikalna dejavnost in niti direkcija podjetja, čakajo rešitev delavskega sveta. Eno od teh vprašanj je na primer v našem podjetju izplačevanje bolniških dopustov. Do zdaj je naša bolniška blagajna nekaterim izplačevala redno, drugim pa ne. To je znak malomarnega dela naše bolniške blagajne. Tudi za to se bo moral zavzeti delavski svet.«

»Da, vse to je prav in pametno, vendar mora v prvi vrsti biti naš cilj, je posegel v besedo tovariš Toič, da razširimo naše podjetje, da bomo potem tudi lahko več proizvajali. Ko si bomo uredili našo menzo, ki se do sedaj njihče znanjo ni brigal, da ne bomo izgubljali dragocenega časa ob kosilu itd., si postavili novo mehanično delavnico, pri kateri bomo še do maja končali vsa dela, je razumljivo, da bomo povečali proizvodnjo, zboljšali tudi tehnično in zdravstveno stanje pri delu. Doslej smo na primer delali v slabih prostorih. Zlasti je bilo to slabo za kovače, ki so delali po osem ur v dimu. V takih razmerah ni prav nič čudno, če je mar-

sikaterj med namj zbolel, čeprav ne tako hudo. Vendar vse to je vplivalo na naše delo in končno tudi na proizvodnjo. Kar pa se tiče izplačevanja bolniških dopustov je tudi prav, da bi se redno izplačevali. In to bomo morali urediti čimprej, je še rekel Toič.

Govorilj so še z drugimi delavci, ki so si po volitvah med delom pripovedovali, kako bo zdaj izgledalo podjetje v njihovih rokah. Mlad vajenec je dejal: »Vse to se mi zdi, kakor da bi ne bilo res, da bom tudi sam sodeloval pri upravljanju podjetja.« In vendar je res. Mlad fant, ki se že dalj časa učil in ki je eden izmed najboljših delavcev v ladjedelnici, je bil Emil Umer — član delavskega sveta. Seveda, če še vsega tega ne more razumeti, saj je še mlad in njemu še dovolj izkušeni v življenju. Vendar je bil ves vesel, na obrazu se mu je poznalo, ko mu je tovariš odgovoril: »S tem smo šele uresničili prve korake na poti v socializem!«

V prihodnjih dneh, to bo verjetno v soboto, ko bo uprava piranskih ladjedelnic izročena delavskemu svetu in ko bodo ob tej priliki odkrili tudi spominski ploščo, bomo še kaj povedali.

V Bujščini so začeli kopati boksit

Pred časom so ugotovili, da se nahaja v bujskem okraju v bližini vasi Lovrečica (Umag) in Marušiči ležišče rude boksita.

Komisija mineraloških izvedencev je pri pregledu ugotovila, da res obstajajo v tistem kraju količine te rude. Kemična analiza je pokazala, da je ruda dobre kvalitete.

Za izkoriščanje tega bogastva so v Bujah ustanovili okrajno podjetje »Boksit«, ki je prevzelo v roke nadaljnja raziskovanja.

Prav tako so ugotovili, da se nahaja ob vasi Zakinja in Segel nahaja pet bogatih ležišč te rude. Z delom za izkopavanje bodo pričeli meseca

Elektrifikacija v Bujščini

Elektrifikacija v Bujščini se še vedno nadaljuje. V Kaštelu so postavili drogove in sedaj napeljujejo žico in instalacijo po stanovanjskih in drugih stavbah. V tem kraju so že zgradili tudi kabino za električni transformator, ki bo služil za napeljevanje toka tudi v kamnotome. Ko na napeljan električni tok, bodo mehanizirali kamnotome, s čimer bodo olajšali naporno delo in povečali proizvodnjo. Pri teh delih so domačini že do sedaj prispevali več tisoč prostovoljnih ur. Kakor predvideva enoletni gospodarski načrt, bodo v Bujščini investirali za elektrifikacijo 25 milijonov din.

Novi uspehi naših električarjev

Električarji Istrskega okrožja so od osvoboditve do danes napravili že mnogo dela pri napeljevanju električne in svetilne vasi in v nove gospodarske ustanove. V Gažonu so napeljali elektriko v 36 hiš. Poleg tega so izkopali več jam in postavili drogove. Za to je bilo napravljenih 1.019 metrov kablov in ur v 776 strokovnih ur. Pri civilni botnici v Izoli so postavili električne drogove, raztegnili en kilometer in pol žice in popolnoma dokončali 600 metrov električnega voda. Pri delavskih hišah v Izoli so električarji montirali stikala, stropne svetilke in vilkane ploče. V zdravilišču v Ankaranu so raztegnili žico na dolžini 1.200 metrov ter popolnoma napeljali mrežo na 300 metrov.

NOVI PRIROČNIK ZA CLANE DELAVSKIH SVETOV

Založba »RADK« v Beogradu je pripravila pod imenom »Tovarne delavcem« posebno zbirko knjig, ki bodo najboljše priročniki članov delavskih svetov. Te knjige obravnavajo najrazličnejša gospodarska vprašanja s posebnim ozirom na naloge, ki jim hlapci pri vodstvu gospodarskih podjetij delavski sveti. V tisku je že 21 takih knjig, ki so jih pisali jugoslovanski strokovnjaki.

* IZ NAŠIH KRAJEV *

Letna skupščina prov. delavcev v Piranu

Slovenski in italijanski prosvetni delavci so imeli v četrtek 15. marca občni zbor. Na dnevnem redu so bile počitve poročila o izvršenem delu tudi volitve novega odbora.

Tovariš predsednik je podal izbrano poročilo o delu v posamezni grupah. Navedel je dobre uspehe in tudi pomankljivosti, ki jih bo treba v bodoče popraviti. Kljub temu je bil delovni načrt skoraj v vseh točkah presežen. Tako so napravili 9000 ur prostovoljnega dela namesto 7000, ur so jih imeli v načrtu. Prosvetni delavci so aktivno sodelovali v množičnih organizacijah, na prireditvah, proslavah in tudi raznih večernih tečajih. Sodelovali so tudi na koprskem radiu pri oddajah. Izkazali so se tudi v dopisništvu. Ljudski tehnikji in na konferencah.

Z ročnimi deli se je posebno odlikovala gluhomernica, Mladinski dom, botoroška gimnazija in učiteljska grupa ter Pomorski tehnikum.

Pred kratkim so podružnico reorganizirali s tem, da so 10 grup skrbili na pet, kar bo gotovo olajšalo celotno delo podružnice. Ta šteje danes 152 članov profesorjev in učiteljev slovenske in italijanske narodnosti.

Ob zaključku poročila je tov. predsednik navedel naloge novega odbora. Ta bo skrbel, da se bo dosledno izvajal načrt dela, za kar je važna tesna povezava. Nuditi bo moral članom materialno in moralno pomoč, zajeti in organizirati vse prosvetne delavce v sindikat. Potrebno je tudi, da odbor vodi kontrolo nad delom posameznih članov zaradi evidence. Odbor bo tudi skrbel, da bodo krajevni odbori nudili učitelstvu vsaj pomoč.

SERGASE. — V Smarjah imamo poštaro, toda nismo povsem zadovoljni z njo. Pri delu je preveč lahkomiselna. Kadar bi morala prinesiti pošto ali časopise v Sergeše, jih pusti rajši na Križišču ali jih da kakemu Sergešanu, da opravi njeno dolžnost. Včasih pošta dospe v pravem času, včasih sploh ne pride, kakor je padel človek, ki je od nje prevzel pošto, vesten. Tako smo pred tedni dobili »Istrski tednik« nekaj dni kasneje kakor po navadi, in seveda marsikdo ga ni maral vzeti, ker mu je stal padel drugi, že nov, pred nosom. Če se morda za pisma bolj briga, ne bi smela podcenjevati tudi časopisov.

BORST. — Pomankljivo kulturno proizvodno delo. Na okrožju ljudskega odbora je preko 110 nepismenih. Do sedaj ni bilo še pri nas tečaja za odpravo nepismenosti. Po zaslugi tovariša učitelja smo letos imeli izobraževalni tečaj, ki pa je po začetnem navdušenju počasi razpadel.

Naše ljudi bil zelo veselilo petje, pa ni nikogar, ki bi jih učil, imamo sicer pevovodjo Bembiča Jožeta, ki je bil celo večkrat na pevovodskem tečaju v Portorožu, sedaj pa vodi cerkevni zbor. V vasi imamo celo kta. vir, ki leži nezbrabjen. Kdaj bo prenehalo to mrtvilo?

Srečali so se stari borci

Dopisnik našega lista se je obrnil do predsednika Zveze borcev našega okrožja tov. Leopolda Caharija, ki se je udeležil II. kongresa Zveze borcev Jugoslavije, da mu je pripovedoval o vitih s kongresa posebno pa o vitih s srečanja z maršalom Titom.

Tovariš Caharija je pripovedoval o srečanju najstarejših borcev, ki so bili na kongresu kot delegati. Ze pred začetkom kongresa je bilo v Beogradu posebno pred kongresnimi prostori vse živahno, razgibanost in naušeno. Srečavali so se stari borci iz NOB, Spoznali so se v težkih dneh, ki jih je doživljalo naše ljudstvo, nekateri od njih so se poznali še iz spanske državljanske vojne. Dostil so si imeli povedati, niso pa našli pravih, dovolj učinkovitih besed, niso si utegnili vsega povedati, koliko spominov je vsakemu od njih vzbujalo srečanje z licem, koliko težkih in napornih pobodov, borb, težav, zmag in veselja je oživelo v dveh treh besedah, ki so si med sabo izmenjali.

V tovariših delegatih, ki so prišli iz vseh krajev naše domovine, v njihovih dejanjih za časa narodnoosvobodilne vojne, v njihovih junakiških podvignih je zapisan doberšen del zgodovine vseh naših narodov, vsega našega ljudstva iz najrazličnejših predelov naše osvobodjene domovine. Ti borci so si imeli danes povedati marsikaj novega tudi iz časa graditve, težavne in veličastne graditve socializma v naši domovini.

Delegati so kar težko in nestrpno pričakovali začetek kongresa. Poseb-

NOVA VAS. — Kje bomo gradili se, dež KLO. Ze dalj časa se pri nas postavlja vprašanje graditve seveda, ki mi Novovlašani smo zato, da se KLO zgradi v naši vasi, Senteptenci pa v svoji, medtem ko Padenci in Krkavčani pa vlečejo spet na svoje. Tako ni med nami nobenega sporazumevanja. Iz vsega tega vije sovraštvo in mesto sodelovanje in tesnejša povezava med našimi vasi. Zato bi bilo dobro izvoliti komisijo, da ugotovi, kje naj bi bil sedež KLO najbolj primeren.

te. Sprožil je nov val aplavzov, ko je pozdrvil predstavnike tujih odporniških gibanj, borce za osvoboditev francoskega, španskega, italijanskega, norveškega in drugih zaslužjenih narodov po fašističnem okupiranju Evrope.

Tovariš Caharija pravi, da se je udeležil že marsikaterega kongresa, da pa ni naletel na tako pristno in veliko navdušenje, kot ga je na tem kong